

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **S. Ch.**, zastoupen Mgr. Janou Kubrtovou, advokátkou, se sídlem U Soudu 1, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 12. 8. 2025, č. j. 30 Az 4/2025-71,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**
- III. Odměna a náhrada hotových výdajů advokátky Mgr. Janě Kubrtové **se u r č u j í** částkou 5 070 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do třiceti (30) dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 5. 2025, č. j. OAM-502/DS-D03-510-2024, kterým žalovaný rozhodl tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“,) se stěžovateli neuděluje.

[2] Stěžovatel v pohovoru k žádosti dne 15. 11. 2024 uvedl, že se narodil ve městě I. na území Íránu, je perské národnosti a křesťanského vyznání. Byl bez politického přesvědčení, ženatý, manželka se nyní nachází v Íránu. Má dceru, která žije v Německu a je tam žadatelkou o mezinárodní ochranu. Jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že konvertoval ke křesťanství, což je v Íránu trestný čin; jeho život je proto v ohrožení. Na

důkaz konverze předložil křestní list z Katharinenkirche v D.. Dne 22. 1. 2025 s ním byl proveden další pohovor, při němž uvedl, že dříve byl ateista, nebyl nábožensky založený, islám nepraktikoval a nevěřil v něj, přestože se narodil jako muslim. Kvůli nepraktikování islámu ve vlasti žádné problémy neměl. Křesťanství ho zaujalo především laskavostí a jednotností mezi křesťany, to bylo již v Íránu, avšak tam nemohl mít s křesťanstvím přímý kontakt. Následně upřesnil, že vždy věřil v Boha, ale nevěřil v žádné náboženství, což je pro něj veliký rozdíl. Původní víra pro něj neměla žádnou důležitost a nijak jeho život v Íránu neovlivňovala. Zájem o náboženství přisuzuje svému stárnutí. V dalším doplňujícím pohovoru dne 5. 3. 2025 stěžovatel uvedl, že Írán neopustil kvůli náboženství, ale když už tu možnost měl, tak ji využil a Írán opustil. Uvedl, že z Íránu vycestoval jako doprovod své dcery, jejich společným cílem byla Spolková republika Německo (dále jen „SRN“). Následně v Evropě měl možnost začít se v křesťanství angažovat. Dále se otázky týkaly stěžovatelova praktikování víry v průběhu 2 měsíců, kdy pobýval v pobytovém středisku pro uprchlíky v Zastávce u Brna. Stěžovatel tehdy neměl snahu vyhledávat křesťanskou komunitu, nedocházel do kostela apod., což zdůvodnil tím, že neměl v úmyslu v České republice zůstat, navíc mu v tom bránila jazyková bariéra.

[3] Ve správním spise jsou založeny informace, které správní orgán shromáždil v průběhu správního řízení, a to Spolkový úřad pro migraci a uprchlíky (BAMF), Írán, květen 2022, Zpráva o zemi 52 – Írán, ze dne 12. září 2023; Informace OAMP, Írán, listopad 2024, Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 4. listopadu 2024; Informace Ministerstva zahraničních věcí Nizozemska, Írán, září 2023, Všeobecná úřední zpráva o Íránu, 3.2.3. Svoboda náboženského vyznání a svědomí, Překlad vybraných částí, ze dne 26. února 2024; Informace Agentury Evropské unie pro azyl (EUAA), Írán, únor 2023, Lidé odsouzení za náboženské přestupky, ze dne 14. února 2023; Informace Ministerstva vnitra Velké Británie, Írán, květen 2022, Írán: Protizákonné opuštění země, ze dne 1. června 2022; Informace norského Centra informací o zemích původu (LANDINFO), Írán, 20. června 2022, Zatýkání a trestní stíhání křesťanských konvertitů, ze dne 30. června 2023.

[4] Stěžovatel v **žalobě** namítl nesprávnou aplikaci § 12 písm. b) a § 14a zákona o azylu s tím, že žalovaný nepřihlédl k jeho individuální situaci. Stěžovatel vypověděl, že konvertoval ke křesťanství, konkrétně k protestantskému směru, přičemž tato konverze vychází z jeho hlubokého vnitřního přesvědčení a odmítnutí islámu, se kterým se nikdy plně neztotožnil. Žalovaný však jeho křest bagatelizuje jako formální akt a tvrdí, že není důkazem o stěžovatelově náboženském přesvědčení. Dle stěžovatele žalovaný zcela ignoroval skutečnost, že stěžovatel je praktikujícím křesťanem, účastní se bohoslužeb, modlí se, sdílí víru s ostatními členy této církve a pomáhá druhým. Žalovaný situaci vůbec nevzal v úvahu a pouze ve svém rozhodnutí odůvodnil, že stěžovatel nezná základy své víry. Pokud žalovaný zpochybnil věrohodnost jeho výpovědi, tak měl přihlédnout ke skutečnosti, že pohovory byly vedeny s tlumočníky afgánského původu, kteří nemluvili perfektně persky, což stěžovateli ztěžovalo pochopení otázek ohledně jeho víry. Pokud by se vrátil do Íránu, hrozí mu smrtelný trest za konverzi od islámu ke křesťanství, jelikož je to tamními zákony klasifikováno jako trestný čin. Navrácení stěžovatele by tak představovalo porušení práva na život a závazků, kterými je Česká republika vázána dle mezinárodního práva, a byly by tak splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 14a zákona o azylu.

pokračování

[5] **Krajský soud** v rámci ústního projednání věci provedl důkazy navržené stěžovatelem, což byly internetové články, dále provedl k návrhu stěžovatele důkaz lékařskými zprávami, Informaci OAMP ze dne 28. 7. 2025 – Bezpečnostní a politická situace v zemi a jako poslední důkaz ručně psané a podepsané prohlášení paní D. T., kurátorky sboru v K. n. O. ze dne 3. 8. 2025. Ta uvedla, že stěžovatel se účastní bohoslužeb ve sboru Církve česko-bratrské evangelické v K. n. O., což kromě ní může potvrdit i místní farář. Krajský soud posuzoval především splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 písm. b) zákona o azylu, přičemž dospěl k závěru, že stěžovatel nesplňuje všech 5 zákonných prvků pro definici uprchlíka dle tohoto ustanovení. Krajský soud odkázal na test přiměřené pravděpodobnosti, který byl definován judikaturou Nejvyššího správního soudu a dále posoudil rozhodnutí žalovaného, zejména, zda dostatečně odůvodněně vyjasnil, zda tvrzení stěžovatele o změně jeho náboženského přesvědčení jsou dostatečně přesvědčivá. Jestliže stěžovatel tvrdil, že z důvodu konverze ke křesťanství mu hrozí pronásledování, nepochybně musel svou víru projevit a praktikovat, což předpokládá určité alespoň minimální povědomí o víře.

[6] Krajský soud poukázal na to, že při posuzování života stěžovatele před jeho konverzí, se v jeho výpovědích objevily značné rozpory a také z nich nebylo možné určit, kdy stěžovatel začal ke křesťanství tíhnout a jak se mu věnoval v zemi svého původu. Stěžovatel v průběhu správního řízení nebyl schopen vysvětlit, jak se s novou vírou seznámil, kdo jej ve formativní fázi obrácení se k nové víře doprovázel a kdy si vlastně svoji konverzi uvědomil. Zůstalo tak nejasné, zdali ke konverzi mělo dojít již v Íránu, nebo na území SRN. Žalovaný správně uvedl, že ze stěžovatelových vyjádření nelze dovodit, v čem vlastně spočívá změna jeho postojů, náboženských potřeb a způsobu života v porovnání před konverzí a po konverzi. Náboženství totiž nemělo pro stěžovatele zásadní význam ani před tvrzenou konverzí, ale ani po ní. Stěžovatel rovněž ani nebyl schopen prokázat dostatečnou znalost svého nového náboženství, jelikož nevěděl základy vztahující se k němu. Krajský soud připomněl, že ústavně garantovaná svoboda náboženství slouží k ochraně jeho výkonu, nikoli ve smyslu účinků víry např. v oblasti azylového práva. Víra je tak nejen vnitřním stavem věřícího, ale i projevem vnějším, neboť věřící prostřednictvím určitých rituálů realizuje svou víru. Znalost principů víry je rozhodná zejména tehdy, pokud samotná okolnost víry zakládá určitá práva, zde právo na mezinárodní ochranu. Krajský soud dospěl k závěru stejně jako žalovaný, že stěžovatel nebyl a není konvertitou z důvodu jeho nevěrohodnosti. Stěžovatel sice podstoupil v SRN křest, pořídil si Bibli v perském jazyce, avšak kostel začal navštěvovat až později v ČR, přičemž tak nečinil aktivně sám hned po příjezdu do České republiky, například při svém dvouměsíčním pobytu v Pobytovém středisku v Zastávce u Brna; po přemístění do K. n. O. nevyvinul žádnou aktivitu za účelem vyhledání či kontaktu místního sboru protestantské církve. Odůvodňoval to pak z pohledu žalovaného i soudu dosti obecnými důvody v tom směru, že o takových možnostech nevěděl, argumentoval jazykovou překážkou, která mu brání porozumět např. obsahu bohoslužeb. Z jeho výpovědí navíc vyplynulo, že úloze církve přikládá zcela marginální úlohu. Stěžovatel aktivně kontaktoval sbor Církve česko-bratrské evangelické v K. n. O., obstaral si Bibli v perském překladu a také překladač až po vydání zamítavého rozhodnutí žalovaného.

[7] Krajský soud poukázal i na další rozpory ve výpovědích stěžovatele, kdy v rámci jednání před krajským soudem uvedl, že po konverzi je pro členy své rodiny, a to včetně

dcery, nečistý, že se s ním už nebudou stýkat. Při pohovoru dne 5. 3. 2025 ale uváděl, že to byla právě jeho dcera, kterou s sebou v Německu bral do kostela a která mu tam pro svoji znalost angličtiny tlumočila, protože většina farářů anglicky uměla. Krajský soud rovněž ověřil, že stěžovatel nikdy v průběhu jak správního řízení, tak i jednání před soudem nenamítal, že ustanovenému tlumočnickovi nerozumí. Dle krajského soudu tak bylo nadbytečné posuzovat nebezpečí, které by stěžovateli, jako křesťanskému konvertitovi hrozilo při návratu do jeho země původu a odkázal tak na odůvodnění rozhodnutí žalovaného, který je z procesní opatrnosti posoudil.

[8] Krajský soud shodně s žalovaným neshledal důvody pro udělení humanitárního azylu. Stěžovatel v průběhu správního řízení vypověděl, že je zdravý. Až v jednání před krajským soudem doložil lékařské zprávy, ze kterých vyplynulo, že mu byly diagnostikovány ledvinové kameny, že bylo doporučeno je operativně odstranit a že za tím účelem by měl být stěžovatel hospitalizován dne 7. 10. 2025 v Oblastní nemocnici Náchod. Krajský soud uzavřel, že výskyt ledvinových kamenů není takový typ onemocnění, které by odůvodňovalo přiznání humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Krajský soud ve shodě se žalovaným neshledal důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Krajský soud pro zodpovězení této otázky doplnil dokazování o aktuální informaci ze dne 28. 7. 2025 o bezpečnostní a politické situaci v zemi, přičemž uzavřel, že konflikt v Íránu ukončilo příměří vyhlášené 24. června 2025. Příměří je oběma stranami dodržováno. I v současné době tak stále platí, že v zemi původu stěžovatele neprobíhá žádná občanská válka ani konflikt s jinou zemí. Ničím nepodložená a neodůvodněná pak zůstala obava stěžovatele vyjádřená při jednání (do té doby nevznesená), že by v důsledku shora popsané íránsko-izraelské války mohl být po návratu do vlasti považován za (izraelského) agenta. Pro takovou úvahu nejsou s ohledem na osobu stěžovatele a jeho azylový příběh žádné indicie. Krajský soud v závěru odůvodnění rozsudku dospěl k závěru, že nepřiznáním mezinárodní ochrany nebude porušena zásada *non-refoulement*, jelikož rozhodnutím žalovaného nebyl vysloven zákaz pobytu, ani mu není znemožněno, aby svůj pobyt na území České republiky legalizoval jiným způsobem, který nabízí zákon o pobytu cizinců.

[9] V **kasační stížnosti** stěžovatel namítá kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel má v případě návratu do země původu odůvodněný strach z pronásledování dle § 12 písm. b) zákona o azylu z důvodu svého náboženského vyznání. V žádosti i v pohovorech uvedl, že konvertoval ke křesťanství, konkrétně k protestantskému směru, přičemž tato konverze vychází z jeho hlubokého vnitřního přesvědčení a odmítnutí islámu, se kterým se nikdy plně neztotožnil. Žalovaný však jeho křest bagatelizuje jako formální akt a tvrdí, že není důkazem o stěžovatelově náboženském přesvědčení. Dle stěžovatele žalovaný zcela ignoroval skutečnost, že stěžovatel je praktikujícím křesťanem, účastní se bohoslužeb, modlí se, sdílí víru s ostatními členy této církve a pomáhá druhým. Žalovaný tyto okolnosti vůbec nevzal do úvahy a pouze ve svém rozhodnutí odůvodnil, že stěžovatel nezná základy své víry. Stěžovatel se domnívá, že není možné spojovat víru v Boha v náboženství s rozsahem znalostí o tomto náboženství.

[10] Stěžovatel namítá, že v Íránu bude považován za odpadlíka, proto by byl s jistotou buď zatčen a uvězněn do konce života nebo popraven. Stěžovatel v kasační stížnosti popisuje, jak se liší odpadlík od nevěřícího a také jaké jsou klíčové charakteristiky nevěřících dle

pokračování

muslimské víry. Stěžovatel odkazuje na aktuální judikaturu, ze které vyplývá, že žadatel o mezinárodní ochranu nemá povinnost prokazovat důvody podání své žádosti jinak než vlastní výpovědí, a správní orgán je povinen spolehlivě vyvrátit jeho obavy na základě řádně zjištěného skutkového stavu, nikoli na základě nepodložených subjektivních domněnek. V situaci důkazní nouze se uplatní zásada „*v pochybnostech ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu*“, která je značně posílena, pochází-li žadatel ze země se špatným stavem dodržování lidských práv, což Irán bezpochyby je. Pro naplnění důvodu udělení azylu dle § 12 zákona o azylu postačí přiměřená pravděpodobnost nežádoucího důsledku.

[11] Stěžovatel namítá, že i kdyby jeho křest byl pouze formální, jak tvrdí krajský soud i žalovaný ve svém rozhodnutí, tak i tato pouze formální konverze by představovala důvod pro pronásledování. Jeho manželka i dcera o změně jeho víry vědí, pokud by tak nechtěly čelit trestu v Íránu, tak jej musí zapudit. Stěžovatel zdůraznil, že jakákoliv sebemenší činnost, jež směřuje proti islámu, je v Íránu bez milosti trestána. O to horší následky může stěžovatel v zemi svého původu očekávat, když skutečně k jiné víře konvertoval. I kdyby si stěžovatel v zemi svého původu vymýšlel, že tomu tak není, již mu nikdo neuvěří a bude za svůj čin („formální“ křest) odsouzen. Otázka víry je totiž v Íránu jednou z nejzásadnějších. V Íránu se musí poslouchat přísná pravidla, každý den žít v zákazech. Iránci musejí žít v každodenním strachu, aby se navenek neprojeví způsobem, jež by pro ně mohl znamenat trest smrti. Stěžovatel se rozhodl změnit svůj život, změnit svou víru, která se mu dlouhodobě přičila, změnit své uvažování a styl života. Stěžovatel proto, aby se konečně cítil myšlenkově svobodný, nepotřebuje znát podrobnosti Bible. Stěžovatel se tak domnívá, že pouhá jeho změna náhledu na život dokládá jeho konverzi k jiné víře. Stěžovatel se totiž domnívá, že u českého občana by nikdo nezkoumal, zda zná všechny biblické příběhy, a přesto by byl považován za křesťana. Stěžovatel má za to, že žalovaný nepředložil žádný relevantní důkaz, který by věrohodnost výpovědi stěžovatele vyvrátil či zpochybnil – mimo znalost Bible, kterou se stěžovatel pokoušel vysvětlit. Stěžovatel dle svého tvrzení konvertoval ke křesťanství až v Německu a nové znalosti získával při účasti na náboženských schůzkách, které začal navštěvovat až v průběhu svého krátkého pobytu v Německu. Do té doby bylo vyloučeno, aby se v Íránu o křesťanství vůbec zajímal, natož učil Starý a Nový zákon. Vzhledem k délce doby, po kterou stěžovatel vyznával křesťanskou víru a s ohledem na skutečnost, že informace o křesťanství získával od jedné osoby v podmínkách domácí církve, měl správní orgán v okamžiku pohovorů vzít tyto skutečnosti v úvahu při hodnocení znalostí stěžovatele.

[12] Dle stěžovatele Nejvyšší správní soud ve své rozhodovací praxi vyslovil, že přezkum udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu je postaven na potencialitě pronásledování v budoucnu po případném návratu žadatele do země původu. Jde tedy o prospektivní rozhodování, ve kterém se využívá standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že možnost pronásledování musí být reálná, nejen hypotetická. Stěžovatelovu žádost je tak nutné posuzovat touto optikou. Od počátku správního řízení o vyhoštění i řízení o udělení mezinárodní ochrany stěžovatel konzistentně prohlašoval, že z Íránu odešel proto, že se cítí být křesťanem a odpadnutí od islámu se v této zemi trestá smrtí. Uváděl, že by ho čekalo uvěznění a nelidské zacházení. Z informací o zemi původu, jež jsou součástí správního spisu dle stěžovatele vyplývá, že praktikování křesťanství se v Íránu trestá odnětím svobody, že členové domácích církví, jejichž počet v posledních letech vzrůstá, jsou sledováni iránskými státními orgány a dochází k pronásledování muslimských konvertitů ke křesťanství, přičemž

od roku 2018 počet zatčených křesťanů, kteří jsou v Íránu vnímáni jako nepřátelé státu, narůstá. I ze zpráv shromážděných žalovaným vyplývá, že neúspěšným žadatelům o azyl, kteří nezákonně vycestovali z Íránu a poté se vrátili, sice obecně stíhání nehrozí, avšak pokud by se přidružil i jiný důvod (například tvrzený křest), pro který by se mohli stát terčem státních orgánů, riziko stíhání se zvyšuje.

[13] Žalovaný se však dostatečně nezabýval zhodnocením života stěžovatele před konverzí a po konverzi, ale ani jeho náboženskou aktivitou v zemi původu a poté na území České republiky. Žalovaný tak porušil § 3 správního řádu, neboť učinil kategorický závěr o náboženském vyznání stěžovatele (vyloučil, že by stěžovatel byl autentickým křesťanem), aniž by zjistil skutkový stav v dostatečné míře, aby si mohl učinit úsudek ohledně udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Již tato okolnost byla důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí v souladu s ustanovením § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Z výše uvedených důvodů měl krajský soud zrušit rozhodnutí žalovaného. Proto stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[14] Žalovaný ve **vyjádření ke kasační stížnosti** trvá na tom, že se při posuzování žádosti o mezinárodní ochranu nedopustil žádné nezákonnosti; zabýval se důkladně všemi okolnostmi stěžovatelova azylovému příběhu. Vzal v potaz dokumenty z přípravy na křest ze SRN, jakožto i křestní list, avšak v tolikto formální změně víry nespátřuje přiměřenou pravděpodobnost pronásledování v zemi původu. V individuálním případě stěžovatele tento akt dle žalovaného neprokazuje příklon ke křesťanství, jeho náboženskou identitu a nesvědčí o jeho náboženském přesvědčení, naopak skutková zjištění učiněná ohledně všech aspektů jeho konverze indikují, že samotný křest není skutečností způsobitou k tomu, aby jmenovaný byl ve své individuální situaci schopen prokázat jakékoliv skutečné a závažné změny svých náboženských postojů, které na rozdíl od jeho případu, každou skutečnou konverzi k novému náboženství definují. Správní orgán nerozporuje informace o neuspokojivém stavu lidských práv a zatýkání křesťanských konvertitů v Íránu, avšak s ohledem na to, že jmenovaný není pravověrným a praktikujícím křesťanem, jsou tyto informace s ohledem na individuální situaci dotyčného naprosto irelevantní a nepřiléhavé, což potvrzuje judikatura Nejvyššího správního soudu. Správní orgán v rámci posouzení věrohodnosti tvrzení stěžovatele o jeho křesťanské víře dále poukázal na tu podstatnou skutečnost, že dotyčný, který údajně konvertoval (vzhledem k rozporuplné výpovědi neznámo, zdali v Íránu či v SRN), nedisponuje naprosto žádným náboženským přesvědčením, neboť jeho výpovědi v podstatě vypovídají o tom, že svoji víru vůbec nechápe, nedokáže ji ani v obecnosti popsat, či byt' jednoduchým způsobem formulovat. Žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

[15] **Nejvyšší správní soud** přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a jedná za něj advokátka (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[16] Vzhledem k tomu, že se jedná o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, Nejvyšší správní soud v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. posuzoval,

pokračování

zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. O přijatelnou kasační stížnost se dle citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

[17] Stěžovatel sám v kasační stížnosti důvody přijatelnosti nepředestřel. Konstantně však namítá, že jak žalovaný, tak i krajský soud vycházeli ze skutečností, které nemají oporu ve správním spise. Stěžovatel tvrdí, že konvertoval ke křesťanské víře, což doložil jak křestním listem ze SRN, tak i tím, že navštěvuje kostel, jeho konverze na jinou víru nebyla čistě účelová, jak tvrdí žalovaný. Pokud by krajský soud dospěl k závěru, který by neměl oporu ve správním spise, tak by to mohlo zakládat natolik zásadní pochybení, které by mělo dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. Tato tvrzení nemohl Nejvyšší správní soud *prima facie* vyloučit, kasační stížnost proto shledal přijatelnou.

[18] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k posouzení kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[19] Kasační stížnost není důvodná.

[20] Stěžovatel se domáhá přiznání mezinárodní ochrany z důvodu změny svého náboženského vyznání, přičemž tvrdí, že by byl v Íránu za tento počin vystaven trestnímu stíhání. Dle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, „bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“

[21] V kasační stížnosti byla předestřena zásadní otázka: posouzení věrohodnosti výpovědi stěžovatele. Se stěžovatelem byly provedeny v průběhu správního řízení celkem čtyři pohovory, které byly velmi podrobné. Otázka věrohodnosti tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu je z hlediska rozhodování o jejím udělení zcela zásadní. Při posuzování věrohodnosti je tedy třeba postupovat velmi uvážlivě, přestože platí, že základní rámec posouzení vytváří žadatel sám svojí výpovědí. Žadatel nese břemeno tvrzení, které je dále ve vzájemné interakci se správním orgánem rozvíjeno a doplněno i břemenem důkazním. V aplikační praxi se v tomto směru hovoří o tzv. sdíleném důkazním břemenu, neboť je rozloženo mezi žadatele a správní orgán. Prokazovat jednotlivá fakta je povinen primárně žadatel, nicméně správní orgán je povinen zajistit k dané žádosti o mezinárodní ochranu maximální možné množství důkazů, a to jak těch, které vyvracejí výpověď žadatele, tak těch,

co ji podporují. Rozložením důkazního břemene mezi žadatele o mezinárodní ochranu a správní orgán, jakož i posuzováním důkazů se Nejvyšší správní soud již ve své rozhodovací praxi opakovaně zabýval (viz. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2005, č. j. 1 Azs 214/2004-45, ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57, ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005-58, či ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS). V rozsudku ze dne 10. 2. 2023, č. j. 5 Azs 208/2022, zdejší soud dospěl k závěru: „Obecně platí, že žadatel by měl mít dostatečnou možnost vyložit svůj příběh co nejpodrobněji; měl by mít možnost osvětlit všechny důvody, které jej k podání žádosti o mezinárodní ochranu vedly, a jsou-li v jeho výpovědích (či ve výpovědích, které poskytli jeho rodinní příslušníci) rozpory, je potřeba mu dát příležitost tyto rozpory vysvětlit. Je povinností žalovaného umožnit žadateli vysvětlit rozpory se týká jak rozporů ve výpovědích, tak i nesrovnalostí v předložených listinách, případně rozporů mezi předloženými listinami a výpověďmi žadatele“. Krajský soud dospěl k závěru, že stěžovateli v průběhu správního řízení byla dána možnost vysvětlit rozpory ve výpovědích a Nejvyšší správní soud po prostudování správního spisu konstatuje, že se stěžovatelem byly vedeny opakované pohovory, ve kterých byl na rozpory ve výpovědích dotazován, tyto rozpory se mu nepodařilo odstranit.

[22] Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2015, č. j. 4 Azs 71/2015-54, „pro úplné posouzení konverze ke křesťanství by se tak měl správní orgán zaměřit zejména na: (i) posouzení života žadatele před konverzí, (ii) samotnou konverzi, (iii) zhodnocení konverze žadatelem, (iv) žadatelovu znalost nového náboženství (v) náboženskou aktivitu žadatele“. Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem dospěl k závěru, že správní orgán se dotazoval stěžovatele na všech pět výše zmíněných aspektů, podle kterých je možné posoudit, zda stěžovatel ke křesťanství skutečně konvertoval. Stěžovatel měl možnost podrobně popsat, jak probíhal jeho život před konverzí a jak se o víru zajímal v zemi svého původu. Stejně tak byl dotazován na to, jak probíhala jeho konverze, jak, kde a kým byl vykonán křest. Stěžovatel rovněž vypověděl, co se v jeho životě po konverzi změnilo a jak nyní žije. Dále byla zhodnocena jeho náboženská aktivita a to jak v SRN, tak i v České republice a ověřena jeho znalost křesťanské nauky.

[23] Stěžovatel se považuje za křesťana podstoupením křtu v SRN, jeho převážná náboženská aktivita byla vyvinuta právě za účelem podstoupení křtu. Stěžovatel vypověděl, že se o křesťanství v Íránu zajímal pouze okrajově, jelikož to nebylo možné; v kasační stížnosti uvedl, že nepřipadalo v úvahu, aby studoval křesťanskou literaturu. Je tak otázkou, proč se prvně neangažoval v církevním sboru za účelem získání znalostí o křesťanství, zjištěními, jak se křesťané chovají, jaké rituály v rámci víry praktikují a jaké hodnoty vyznávají. Poté by se dalo očekávat, že by chtěl podstoupit konverzi k jinému náboženství a byl by schopen vypovědět, proč tak učinil, jaké osoby jej na novou víru obrátily a jak se s nimi podílí na náboženských aktivitách. Lze shrnout, že to, co uvádí, že jej přitahuje na křesťanství a hodnoty, o kterých v souvislosti s ním mluví, se jeví pouze jako hodnoty, kterými se vyznačuje zejména západní a střední Evropa, která je svým původem křesťanská. Stěžovatel v pohovoru ze dne 22. 1. 2025, uvádí, že na křesťanství se mu líbí skutečnost, že člověk může odčinit své hříchy, že křesťané nečiní rozdíly mezi lidmi a křesťanství propaguje lásku, načež v životě stěžovatele začala sílit láska k jeho ženě a dětem. Podobnou rétoriku stěžovatel neustále opakuje, avšak bez hlubšího vysvětlení, co jej vedlo k tak zásadní věci, jako je změna víry.

pokračování

[24] Co se týče zhodnocení života stěžovatele před jeho konverzí, stěžovatel opakovaně vypověděl, že se v minulosti o náboženství nijak zvlášť nezajímal. Byl sice muslimem, ale v pohovoru ze dne 22. 1. 2025 vypověděl, že se považoval za ateistu a víra pro něj nebyla nijak důležitá. Ve stejném pohovoru uvedl i křesťanský kostel, který jednou navštívil, nicméně tuto návštěvu nedává nijak do souvislosti s tím, by se dozvěděl něco více o křesťanském učení, ale proto, že se jedná o historickou památku. S křesťanstvím se v Íránu setkal díky svému nevidomému bratranci, který čerpal pomoc od křesťanských charitativních organizací. Důvodem, proč se o křesťanství více nezajímal bylo to, že by mohl být vystaven problémům s íránskými bezpečnostními složkami. Stejně tak pokud mluví o tajných setkáních, kterých se v Íránu zúčastnil a kde se měl setkat s křesťansky smýšlejícími lidmi, vypověděl, že tam prvotně šel jako doprovod ženy svého zesnulého bratra a že obsah, který se na schůzce probíral, jej nijak nezajímal, o čemž svědčí i skutečnost, že se podobných schůzek účastnil maximálně 5krát v průběhu pěti let.

[25] Další příběh předestřený stěžovatelem začíná být ještě více mlhavý. Stěžovatel vypověděl, že se poprvé takové schůzky zúčastnil jako doprovod vdovy po svém bratrovi, ale toto setkání jej nezajímalo. O větu dále vypověděl, že jej do tajné skupiny přivedl jeho kamarád, se kterým chodil na ryby, ale to mu také nesedělo. To mělo být v roce 1936 (dle našeho gregoriánského kalendáře v roce 2018). Nicméně na úplně původní schůzce, kde byl jako doprovod své švagrové, se seznámil s paní E., ke které pak na tato setkání docházel ovšem až v roce 2022. Nijak už nevysvětluje, jak se o těchto tajných setkáních po více než 4 letech pasivity dozvěděl. Jako motivaci návštěvy těchto setkání uvádí zvědavost. Nikoliv tedy náboženské pohnutky. Uvádí, že se během let 2018 až 2022 nezajímal o křesťanství z důvodu problémů s dcerou. Podruhé zase uvádí, že problémy s dcerou přišly až v roce 2023. Ve stejném pohovoru stěžovatel uvedl, že do SRN již přicestoval jako věřící křesťan, aby o pár otázek dál uvedl, že nikdy nic takového neřekl.

[26] Správní orgán se stěžovatele v průběhu pohovoru dotazoval na otázky, jejichž cílem bylo ověření hodnověrnosti žadatele ohledně jeho konverze ke křesťanství, což považuje Nejvyšší správní soud za zcela logické a legitimní.

[27] Podle čl. 10 odst. 1 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany, přepracované znění (dále jen „kvalifikační směrnice“), „[p]ři posuzování důvodů pronásledování přiblíží členský stát k těmto hlediskům: pojem náboženství zahrnuje zejména zastávání teistických, neteistických a ateistických přesvědčení, účast nebo neúčast na formálních náboženských obřadech konaných soukromě nebo veřejně, sám nebo společně s jinými, jiné náboženské akty nebo vyjádření názorů anebo formu osobního nebo společenského chování založeného na jakémkoli náboženském přesvědčení nebo přikázaného jakýmkoli náboženským přesvědčením“.

[28] Ačkoli samotný zákon o azylu neobsahuje kritéria, podle nichž by bylo možné zhodnotit věrohodnost tvrzení žadatele ohledně jeho konverze, jeho znění je ovlivněno harmonizací azylového práva mezi členskými státy Evropské unie. Významnou roli pro výklad zákona o azylu má kvalifikační směrnice, která byla do zákona o azylu zapracována

a jejím úkolem bylo zejména sjednocení výkladu některých azylově relevantních pojmů a stanovení základních požadavků pro udílení jednotlivých forem mezinárodní ochrany. K pojmu náboženství, které je součástí skutkové podstaty § 12 písm. b) zákona o azylu, v čl. 10 odst. 1 písm. b) kvalifikační směrnice výslovně uvádí hlediska, která mají správní orgány při posuzování pronásledování z náboženských důvodů posuzovat.

[29] Rovněž Nejvyšší správní soud se v minulosti zabýval otázkou, jak je možné ověřit věrohodnost tvrzení žadatele, který tvrdí, že je vyznavačem křesťanství a pro svoji víru byl pronásledován. Ačkoli míra znalosti křesťanské věrouky může být v případě jednotlivých žadatelů odlišná, neznalost Bible jako základního pramene křesťanství a významných křesťanských svátků vzbuzuje důvodné pochybnosti o věrohodnosti tvrzení, že žadatel je křesťanem. Otázky ověřující základní znalosti nejsou při nedostatku jiných důkazních prostředků proto nemístným prostředkem (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2004, č. j. 4 Azs 152/2004-36, č. 903/2006 Sb. NSS, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2015, č. j. 4 Azs 71/2015-54). Pokud žadatel tvrdí, že je pro svoji víru pronásledován, musí věrohodně vyložit, v čem jeho víra spočívá, jak se projevuje navenek a s kým dalším a jakým způsobem ji praktikoval (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 2 Azs 128/2005-50). S ohledem na obtížnost hodnocení, zda je žadatel věřícím, musí přitom správní orgán „[...] věc hodnotit v celkovém kontextu, kupř. zvážit i tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu o hloubce jeho víry, délce doby, po kterou danou víru vyznává, zapojení se do náboženského života příslušné komunity, vzít v úvahu jeho celkový prezentovaný duchovní vývoj apod. V tomto smyslu není vyloučeno ani provádění vhodných výsledků svědků a zjišťování rozsahu povědomí žadatele o příslušném náboženství, jakkoli je třeba k hodnocení výsledků takového zjišťování vždy přistupovat s nejvyšší možnou opatrností“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2014, č. j. 5 Azs 2/2013-26, č. 3085/2014 Sb. NSS).

[30] Žalovaný při pohovoru pokládal stěžovateli znalostní otázky ohledně křesťanské věrouky a vybraných příběhů z Bible, na základě kterých chtěl ověřit, zda stěžovatel opravdu konvertoval ke křesťanství – protestantskému vyznání. V rozhodnutí potom vyjádřil pochybnost ohledně stěžovatelovy konverze, protože dospěl k závěru, že nezná jednotlivé části Bible, tu nepřečetl, nezná prakticky rozdíly mezi protestanstvím a katolickým vyznáním křesťanství, a především nezná nejdůležitější křesťanský svátek, jakým jsou Velikonoce. Nejvyšší správní soud dospěl již ve svém rozsudku ze dne 25. 6. 2015, č. j. 4 Azs 71/2015-54 k závěru: „Příslušnost k náboženství je otázkou vnitřního přesvědčení, může být určena pouze na základě výpovědi žadatele a dále hodnocením vnějších projevů jeho jednání, které mohou být vodítkem k odhalení tohoto vnitřního přesvědčení. V souladu s čl. 10 odst. 1 písm. b) kvalifikační směrnice tak nemohou být učiněny závěry ohledně konverze ke křesťanství toliko na základě znalostních testů, které ověřují encyklopedické znalosti, jež je ale možné lehce nabýt i bez náboženského vyznání. Předmětem hodnocení konverze ke křesťanství musí být totiž úplnost vnitřního přesvědčení k vyznávání určitého náboženství a s ním spojené identity a způsob života (srovnej například Summary Conclusions on Religion-Based Refugee Claims [online]. Baltimore Expert Roundtable. Office of the United Nations High Commissioner for Refugees, 2003 [cit. 2015-06-17]. Dostupné z: <http://www.unhcr.org/3e5f2de44.html>).“

[31] Správní orgán se dotazoval stěžovatele na znalosti Bible a stěžovatel je prokázal velmi obecně a vykázal v nich zásadní nedostatky. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že aby žadatel

pokračování

o mezinárodní ochranu prokázal svoji konverzi ke křesťanství není rozhodné, aby znal odpověď na každou otázku, nicméně, jak již bylo zmíněno výše, neznalost Bible, běžných křesťanských tradic a svátků může značit značné pochybnosti o skutečné konverzi, zvláště u jedince, který se rozhodl svobodně ke změně svého náboženského přesvědčení i přesto, že by podle jeho slov za to mohl být v zemi původu vystaven trestnímu stíhání. Zároveň i pouhá znalost náboženství nepostačuje jako důkaz konverze, jelikož jak bylo řečeno výše, ta se hodnotí komplexně v pěti bodech.

[32] V pohovoru ze dne 5. 3. 2025 se žalovaný zaměřil na konverzi samotnou. Stěžovatel prvně uvedl, že se v uprchlickém zařízení v SRN seznámil s panem A., se kterým začal chodit do kostela a který jej přidal do Whats-appové skupiny. Ale poté mu zaměstnanec Červeného kříže, pan D. zprostředkoval setkání s pastorem jiného kostela, který jej začal připravovat na křest. Z výpovědi stěžovatele vyplývá, že hlavním jeho zdrojem zájmu byl křest samotný a hledání způsobů, jak jej dosáhnout. O svých předchozích setkáních s křesťanskou komunitou v Íránu, kdy jazyková bariéra nemohla být problém, mluví v tom smyslu, že jej tato sezení příliš nezaujala a nebyl schopen ani ve větších detailech popsat, jaká duchovní témata tam probírali. Předchozí kostel, kam chodil s panem A., také přestal navštěvovat a ve skupině diskutující o víře, kam jej pan A. přidal, rovněž nebyl aktivní. Svoji aktivitu projevil pouze při přípravě na křest v SRN, přičemž ani neposkytl zdůvodnění, proč pan D., který byl zaměstnanec Červeného kříže, byl v otázce jeho křtu natolik aktivní, že tam s ním docházel a byl ochoten mu tlumočit. V České republice svoji novou víru aktivně nepraktikoval do vydání zamítavého rozhodnutí žalovaného, přičemž v SRN, stejně tak i v České republice mu nic v návštěvách a svobodném praktikování náboženského vyznání nebránilo.

[33] Nejvyšší správní soud rozhodně nevytýká stěžovateli, že nezná odpověď na každou otázku týkající se náboženství, která mu byla správním orgánem předložena. Nicméně v souladu s výše zmíněnou judikaturou správní orgán provedl hodnocení stěžovatelovy konverze v celkovém kontextu a nedospěl k nevěrohodnosti stěžovatele pouze na základě jeho neznalosti z oblasti náboženství. Pokud se někdo rozhodne radikálně změnit svůj život a dobrovolně konvertovat k jinému náboženství, očekává se, že pro toto své rozhodnutí předloží pádné argumenty a bude mít o tomto náboženství znalosti, aby mohlo být jeho rozhodnutí považováno za jeho skutečné přesvědčení vycházející z hloubky jeho nitra. To se stěžovateli nepodařilo prokázat.

[34] Pokud Nejvyšší správní soud hodnotí konverzi stěžovatele z pohledu otázky důvěryhodnosti, tak musí konstatovat, že byl posouzen jeho život v zemi původu, kdy o křesťanství nějaký zvláštní zájem nejevil. U bodu dva, který se zaměřuje na konverzi samotnou vyšlo najevo, že stěžovatele bohoslužby v kostele nějak zvláště nezaujaly, když je navštěvoval s dalším obyvatelem zařízení pro uprchlíky v SRN. Nejvyššímu správnímu soudu se jeví přinejmenším zvláštní dvě další okolnosti. S pastorem protestantského církevního sboru byl seznámen pracovníkem Červeného kříže v baru, nikoliv v kostele; stěžovatel byl nejvíce nábožensky aktivní v době, kdy usiloval o křest – podstupoval přípravu, kde mu tlumočil opět zaměstnanec Červeného kříže, který nebyl členem církve a činil tak bez nároku na odměnu. S tím je spojen i třetí bod, kdy stěžovatel v České republice o návštěvu kostela a kontaktování protestantského církevního sboru nijak neusiloval. Stěžovatel se v šíření víry angažuje tak, jak uvedl v pohovoru ze dne 12. 3. 2025, že někoho

pozve na večeri nebo pomůže s úklidem v kuchyni. To je od stěžovatele zajisté velmi pozorné, ale za šíření křesťanské víry to považovat nelze. Bod čtvrtý, kde měl stěžovatel prokázat znalosti své nové víry, také nebyl úspěšně ze strany stěžovatele naplněn, stěžovatel postrádal základní znalosti, jak o Bibli, tak i o základních náboženských svátcích. Zde neobstojí ani jeho argumentace, že se o křesťanskou nauku zajímá krátce. Stěžovatel bude v Evropě, SRN a České republice, za krátko dva roky, za tu dobu mohl být schopen tyto informace nabýt, tím spíše, že se připravoval na křest a tyto znalosti by měl mít každý dospělý jedinec, který se chystá konvertovat. Bod pět mapoval stěžovatelovu náboženskou aktivitu v České republice, kdy stěžovatel v pohovoru ze dne 5. 3. 2025 vypověděl, že po svém příjezdu do České republiky protestantské náboženské sbory nijak nevyhledával, a to po dobu několika měsíců. V komplexnosti všech pěti bodů je nutné v souladu s žalovaným a krajským soudem učinit závěr, že stěžovatel věrohodně neprokázal, že je skutečně konvertovaným křesťanem a měl by tudíž být v zemi původu z tohoto důvodu pronásledován.

[35] Stěžovatel měl být především schopen smysluplně vysvětlit, jak se ke křesťanské víře dostal, jak se s ním seznámil, kdo jej při studiu víry provázel a jaký byl hlavní důvod jeho konverze. Sounáležitost s určitou náboženskou skupinou není povinností, ale právem, které je i zakotveno v Ústavě České republiky. Pokud tedy jedinec chce být součástí takovéto náboženské skupiny, nesmí mu v tom býti bráněno, ale je nutné, aby mohl být skutečně za aktivního člena takové skupiny považován, aby s ní byl aktivně spjat. Musí tedy nabýt vnitřního přesvědčení a touhy se členem této skupiny stát. Od toho se dá očekávat, že tomuto jeho rozhodnutí bude předcházet uvažování o smyslu víry, poselství, jaké křesťanství představuje, a uvědomění si, proč je tato víra pro stěžovatele natolik jedinečná, že se k ní chce obrátit. K tomu se očekává i znalost okolností, jak tato náboženská skupina vznikla, zvláště pokud se jedná o náboženský směr, který vznikl jako odnož jiného velmi starého a hojně rozšířeného náboženského směru, v nynějším případě katolického. Je tedy relevantní po protestantech požadovat, aby byli schopni vysvětlit v jakých otázkách se s katolickým směrem rozcházejí a proč oni naopak se ztotožňují se směrem protestantským a nikoliv s katolickým. Stěžovatel, když byl upozorněn na své nedostatečné znalosti ohledně křesťanské víry, pouze uvedl, že nemusí všechno znát, jelikož není pastorem ani jiným představitelem církve. Prakticky jediné, co byl schopen o rozdílu mezi katolickým a protestantským směrem křesťanského vyznání říci, je, že kněží jakožto představitelé katolické církve se ženit nemohou, zatímco pastoři jako představitelé protestantské církve se ženit mohou. Jelikož stěžovatel má být pouze řadovým členem církve, tak je tato informace pro něj i naprosto irrelevantní, jelikož se na něj nevztahuje a je s podivem, že pouze toto si při studiu náboženství a jeho historie zapamatoval. Ze všech skutečností, které stěžovatel v průběhu správního řízení uvedl, se Nejvyššímu správnímu soudu jeví relevantním závěr, že důvodem jeho konverze ke křesťanství nebyla až toliko jeho víra v toto náboženství, jako spíše azylové důvody a snaha o příklon k evropské kultuře. Stěžovatel nebyl schopen ve čtyřech podrobných pohovorech srozumitelně, konzistentně a jasně přednést důvody svého obratu na víru.

[36] Nejvyšší správní soud rozsudku ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008-67, č. 1713/2008 Sb. NSS, dospěl k následujícímu závěru: „*Za předpokladu, že původci pronásledování žadateli o mezinárodní ochranu jeho politické přesvědčení připisují, není pro účely posouzení spojitosti mezi pronásledováním a azylově relevantními důvody ve smyslu § 12*

pokračování

písm. b) [zákona o azylu], vykládaného v souladu s čl. 10 odst. 2 směrnice 2004/83/ES, rozhodné, zda žadatel politické názory, pro které je pronásledován nebo pro které mu pronásledování brozí, skutečně zastává.“ Tento právní názor následně Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS, zobecnil i na riziko pronásledování z důvodů náboženských: *„Tento závěr se samozřejmě vztahuje na všechny důvody pronásledování uvedené v § 12 písm. b) zákona o azylu, tedy i na pronásledování z důvodu náboženství či příslušnosti k určité sociální skupině.*“ Obdobně praktická příručka úřadu EUAA Interviewing applicants with Religion-based Asylum Claims z listopadu 2022 upozorňuje, že je třeba vzít v úvahu nejen prohlášení žadatele, ale i hledisko jeho pronásledovatele. Stěžovatel tvrdí, že i pokud by nebyl praktikujícím křesťanem, tak bude z důvodu konverze v Íránu pronásledován. Tudiž by mu bylo toto náboženské přesvědčení přičítáno. To však nekoresponduje s informacemi poskytnutými stěžovatelem.

[37] Jak již uvedl krajský soud v odůvodnění svého rozhodnutí, musí zde existovat přiměřená pravděpodobnost pronásledování stěžovatele v zemi původu v důsledku jeho sounáležitosti s určitou náboženskou skupinou. Test přiměřené pravděpodobnosti byl definován Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82. Ten byl rozvinut Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 29. 8. 2019, č. j. 9 Azs 39/2019-77, který konstatoval: *„Odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství ve smyslu § 12 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, může být shledán i v případě příslušníka určitého náboženského společenství, který v minulosti nebyl vystaven žádnému konkrétnímu aktu pronásledování, pokud bude v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že už z důvodu jeho členství je přiměřeně pravděpodobné, že by pronásledování z tohoto důvodu byl v budoucnu vystaven. Takovou přiměřenou pravděpodobnost pronásledování lze shledat i v důsledku kriminalizace členství v daném náboženském společenství, přičemž rozhodující je zejména pravděpodobnost stíhání takové skutkové podstaty v praxi země původu žadatele o mezinárodní ochranu.*“

[38] Lze přisvědčit stěžovateli, že dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2014, č. j. 4 Azs 87/2014-59 *„Není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují*“. Stěžovatel vypověděl, že v případě návratu do Íránu jej zavrhnou i manželka a dcera. Avšak jeho dcera podle jeho tvrzení se v Íránu nenachází, jelikož stěžovatel ji doprovázel na cestě do SRN, kde by měla být žadatelkou o mezinárodní ochranu. Dále není jasné, proč by jej měla rodina zavrhnout, když jeho zesnulý bratranec přijímal pomoc od křesťanských skupin působících v kostele, což uvedl v pohovoru ze dne 22. 1. 2025. Dále v témže pohovoru uvedl, že jej do první tajné křesťanské skupiny přivedla vdova po jeho bratrovi. Stěžovatelova rodina se z žádné z jeho výpovědí nejeví jako ortodoxně muslimská rodina, což ani nebyl nikdy stěžovatelův případ, který sám sebe považoval v době života v Íránu za ateistu. Dále vypověděl v pohovoru ze dne 12. 3. 2025, že jeho sestra žije v Indonésii a konvertovala ke křesťanství. Z této výpovědi stěžovatele se nejeví pravděpodobné, že by jej rodina měla zavrhnout, a navíc sdělit iránským státním orgánům informace o stěžovatelově konverzi. O stěžovatele se v minulosti iránské bezpečnostní složky nijak nezajímaly a ani nebyl zatčen. Rovněž neposkytl žádné informace o tom, že by jeho rodina, v tomto případě hlavně manželka, čelila nějaké perzekuci z důvodu odchodu stěžovatele a jejich společné dcery do zahraničí. Stejně tak i po odchodu jeho sestry

a její konverzi ke křesťanství. Stěžovatel navíc v zemi původu neprojevoval svoji víru, ať už islámskou či křesťanskou. Pokud se s křesťanským učením na setkáních setkal, tak jej buď neoslovilo nebo nedokázal podrobně vysvětlit, co se na těchto setkáních dozvěděl, aby jej to vedlo ke změně náboženského přesvědčení. Rovněž různě měnil jména lidí, kteří jej měli ke křesťanské víře přivést. Proto se nedá očekávat, že by nyní v Íránu začal být natolik nábožensky aktivní, aby jej to vystavilo trestnímu stíhání k čemuž se přiklonil i krajský soud.

[39] Stěžovatel neprokázal, že by byl praktikujícím přesvědčeným křesťanem; doložil podstoupení křtu, tedy formální odstoupení od islámského učení ke křesťanskému. Jak již bylo zmíněno výše, vzhledem ke stěžovatelovu nezájmu o praktikování víry v minulosti v Íránu, nelze očekávat, že by ji nyní začal praktikovat aktivně, otázkou tedy zůstává, zda mu může v zemi původu hrozit postih i za pouze formální změnu víry. Stěžovatel uvedl, že by jej jeho dcera a manželka musely zapudit z důvodu změny víry. Dcera se však nyní nachází dle stěžovatele v SRN a zjevně jej kvůli tomu nezapudila, když s ním navštěvovala kostel v SRN a pomáhala mu s tlumočením. O své manželce se nijak blíže nevyjadřoval, nicméně zůstává faktem, že ji společně s dcerou opustil a ona zůstala osamocena v Íránu. Stěžovatel se v rámci pohovorů nijak nezmnínil, že by s ní byl v kontaktu. Z Íránu odcestoval již v lednu roku 2024, bez mála před dvěma lety. Jeho manželka je tudíž nucena již nyní vést svůj život bez jeho pomoci a stěžovatel s ní již rodinný život nevede. Žalovaný ve svém rozhodnutí uvedl, že íránské úřady se nemají o křtu stěžovatele jak dozvědět, jelikož žádné volně dostupné informace na webových stránkách kostela, kde křest postoupil, nejsou k dispozici. Dále žalovaný uvedl, že i kdyby touto informací íránské úřady disponovaly, tak by zde nenastala přiměřená pravděpodobnost, že by kvůli tomu stěžovatele pronásledovaly, jelikož na základě informací o zemi původu, státní složky jeví malý zájem o aktivity neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu v zahraničí. Patří sem i např. zveřejňování komentářů na internetu, jelikož íránský internet je silně filtrován a takové informace se k běžným občanům nedostanou. Nejvyšší správní soud ověřil z Informace norského Centra informací o zemích původu (LANDINFO), Írán, 20. června 2022, Zatýkání a trestní stíhání křesťanských konvertitů, ze dne 30. června 2023 (dále jen „Landinfo“), že trestní stíhání hrozí především těm křesťanským konvertitům, kteří v Íránu patří k domácím církvím. Nejvyšší správní soud nezpochybňuje, že Írán je muslimská teokratická země a jiné náboženství než islám není v podstatě tolerováno. Praktikující křesťané v Íránu se musejí scházet v rámci domácích církví, a zvláště jejich zakladatelé či vůdčí představitelé mohou čelit trestnímu stíhání a odnětí svobody. Rovněž jsou i zmapovány případy odsouzení k odnětí svobody. Jedná se ročně o jednotky až nižší stovky případů, přičemž odhady uvádějí, že v Íránu může být až 1,2 milionu křesťanů podle Informace Ministerstva vnitra Velké Británie, Írán, květen 2022, Írán: Protizákonné opuštění země, ze dne 1. června 2022. Nicméně Nejvyšší správní soud zde cituje pouze ty relevantní informace, které by se mohly vztahovat ke stěžovateli. Ze zprávy dále vyplynulo, že ne všichni zatčení konvertité jsou stíháni vazebně a že byl v Íránu zaznamenán posun v nahlížení na křesťanské konvertity po nálezů Nejvyššího soudu, který dospěl k závěru, že slučování v rámci domácích církví není možné označit jako spolčování s cílem ohrožit bezpečnost země. Všechny informace o trestním stíhání křesťanských konvertitů se vztahují k těm osobám, které konvertovaly v Íránu a jsou členy domácí církve, což není případ stěžovatele.

pokračování

[40] Informace Ministerstva vnitra Velké Británie, Írán, květen 2022, Írán: Protizákonné opuštění země, ze dne 1. června 2022 uvádějí, že státní orgány nevěnují velkou pozornost žadatelům o azyl při návratu do Íránu, jelikož od roku 1979 Íránci opouštějí zemi ve velkých počtech a vedou je k tomu převážně ekonomické důvody. K výsledku na letišti dochází pouze u osob, které se vrací na základě průkazu laissez-passer, přičemž výslech trvá zpravidla 30 minut až 1 hodinu. Dobrovolně se navracející osoby nebývají stíhány za kritizování Islámské republiky, za konverzi ke křesťanství nebo za proselytismus. Stěžovatel by tudíž mohl být vystaven trestnímu stíhání v případě praktikování víry v tajných církvích, případně šíření víry. Zacházení s navrátilci, včetně neúspěšných žadatelů o azyl, závisí na profilu navrátilce před jeho odjezdem z Íránu a na jejich jednání po návratu. Zatčení po návratu do země původu se ojediněle stává osobám kurdské národnosti, případně nemusí souviset s žádostí o azyl. A to i přesto, že Informace OAMP, Írán, listopad 2024, Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 4. listopadu 2024 uvádí, že se situace křesťanů v Íránu v roce 2022 zhoršila oproti roku 2021. Z Informace Ministerstva zahraničních věcí Nizozemska, Írán, září 2023, Všeobecná úřední zpráva o Íránu, 3.2.3. Svoboda náboženského vyznání a svědomí, Překlad vybraných částí, ze dne 26. února 2024 vyplynulo, že stěžovatel není odpadlíkem, nýbrž konvertitou. Odpadlík je ten, kdo přestane vyznávat islám a nevyznává žádné jiné náboženství, jelikož v Íránu není možné, aby osoba byla bez náboženského vyznání. Avšak tato zpráva uvádí, že jsou Íránci, kteří nedodržují muslimské rituály a žádnému trestnímu stíhání nečelí. Jediný postih hrozí za porušení Ramadánu, kdy by dotyčný jedl, pil a kouřil na ulici. Ze všech výše zmíněných skutečností nevyplývá, že by stěžovatel byl v zemi původu vystaven možnosti trestního stíhání, trestu odnětí svobody či trestu smrti z důvodu podstoupení křtu v zahraničí.

[41] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, proto ji dle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[42] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovanému, jemuž by dle pravidla úspěchu náhrada nákladů řízení náležela, žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

[43] Stěžovateli byla usnesením krajského soudu ze dne 16. 6. 2025, č. j. 30 Az 4/2025-24, ustanovena zástupkyně z řad advokátů; v takovém případě hradí odměnu a náhradu hotových výdajů advokáta stát. Zástupkyně stěžovatele učinila ve věci jeden úkon dle § 9 odst. 5 ve spojení s § 7 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Náleží jí tak odměna ve výši 4 620 Kč. K tomu zástupkyni stěžovatele náleží paušální náhrada hotových výdajů dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 450 Kč. Celková odměna zástupkyně tak činí 5 070 Kč. Tato částka bude vyplacena zástupkyni stěžovatele z účtu Nejvyššího správního soudu do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 5. prosince 2025

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu